

Methode & praktijk

Vorbereiden van een inleiding

Hetty Pullen-Muis

De inleiding is een middel om inhoud te geven aan de bijbelstudie. In deze bijdrage vraag ik om aandacht voor de presentatie van je onderwerp of bijbelgedeelte. En ik reik een aantal werkvormen aan, die te gebruiken zijn na de inleiding van het onderwerp.

Hoe presenteer je een onderwerp?

Een inleiding maken of een bijbelstudie voorbereiden helpen bij de introductie van het onderwerp. Daarbij presenteer je altijd iets van jezelf. Je spreekt in het ‘openbaar’ in een groep. Een mondelinge presentatie kan spanning of onrust geven. Je wilt bereiken dat het onderwerp goed uit de verf komt en een goede presentatie is belangrijk voor de rest van de bespreking. Je wilt je doel bereiken.

Structuur in je presentatie

Het bouwplan is de structuur van je presentatie. Daarvoor is het model introductie – kern – slot te gebruiken. Met het bouwplan bouw je met de informatie die je hebt verzameld. Alle boeken heb je bij wijze van spreken naast je op een rijtje liggen. En niet op een onoverzichtelijke stapel!

Bij de introductie is het belangrijk om

- een ‘pakkende binnenkomer’ te hebben, bijvoorbeeld een voorwerp meenemen, een metafoor gebruiken, spreekwoorden, een persoonlijke belevenis, een cartoon of tekening;
- het onderwerp helder aan te geven, bijvoorbeeld de centrale vraag noemen die je wilt beantwoorden;
- belangrijk te benoemen van het onderwerp;
- puntsgewijs aan te geven wat de lijn is van je presentatie.

De kern is 80% van je presentatie. Zorg voor het volgende:

- maak het zo begrijpelijk en helder mogelijk;
- haak aan bij de actualiteit, het dagelijkse leven;
- maak het boeiend, met name door afwisseling;
- wees creatief in het gebruik van visuele hulpmiddelen (flapover, powerpoint, cartoons).

Bij het slot van de presentatie zorg je voor

- een heldere en puntsgewijze samenvatting;
- het aangeven van eventuele conclusies;
- discussiepunten, die een aanzet zijn voor het vervolg;
- en een mooie uitsmijter, bijvoorbeeld een citaat of een bijbeltekst die je raakte.

Presenteren is spannend

Alles is voorbereid en het moment is aangebroken. Het is best spannend om voor een groep te spreken. Hoe verlaag je die spanning en waar let je dan op bij de voordracht van je presentatie?

Om de afname van spanning te bewerken zijn de volgende handreikingen van belang:

- Een goede voorbereiding van je onderwerp en de hulpmiddelen. Controleer alles nog even!
- Gebruik juist hulpmiddelen om het geheel te verlevendigen.
- Zoek ontspanning door bijvoorbeeld een kort gesprekje.

- Benoem niet concreet je spanning bij de groep.
- Laat een stilte vallen bij je start, om rust te creëren.
- Wees jezelf en stel niet te hoge eisen aan jezelf. Kijk naar wat je kunt!

Werkvormen voor discussie of gesprek

Discussie is de meest gebruikte methode of werkvorm in een bespreking. De waarde hangt af van de toepassing ervan. Is het een gesprek in tweetallen of een debat met voor- en tegenstanders? Is het gestructureerd of een ongeleid proces?

Het gaat om argumenteren. Dat is uitleggen, luisteren en begrijpen. En dat is anders dan verdedigen en elkaar bevechten op standpunten.

Discussie of gesprek?

Doel

Deelnemers betrekken bij de inhoud van het onderwerp.

Op zoek gaan naar ervaringen, ideeën en gedachten van de deelnemers aan de bespreking.

Aanpak

- Maak een keuze voor twee- of drietallen of een plenaire bespreking.
- Plenaire discussies vragen meer om een gestructureerde gesprekslijn.
- Kiezen voor een gestructureerde discussie is werken met vragen en onderwerpen die voorbereid zijn of in de bijbelstudie worden aangegeven. De leiding van de discussie bestaat vooral uit luisteren, samenvatten en ordenen. Het afdwalen van het onderwerp wordt daarmee vermeden.
- Kies je voor een ongestructureerde discussie, dan is het een open proces. Er is geen sturing in de discussie, vooral ook als de bijbelstudie een praatgroep is of er onvoldoende leiding wordt gegeven vanuit een structuur.
- Een korte discussie helpt bij het toepassen van inzicht en kennis van het onderwerp.

Tip

- Opdracht geven om meningen op kaartjes/papier te zetten en die verzamelen. Dit bevordert de ordening in de subonderwerpen.

Driehoeksdiscussie

Doel

Gericht op meningsvorming en afweging van voor- en tegenargumenten

Aanpak

Het is een gespreksvorm voor een grote groep (max. 0 deelnemers), waarbij de stellingen de inhoud bepalen.

- Formuleer vooraf één of meer stellingen.
- De discussie verloopt eerst schriftelijk, daarna mondeling.
- In drie hoeken hangt één vel papier met ‘ja’ – ‘nee’ – ‘weet niet’. Na het voorlezen van de stelling reageer je door te gaan zitten of staan in een van de hoeken. Zo ontstaan er drie groepen.
- Elke groep gaat in de hoek de argumenten voor de stelling schrijven.
- Daarna gaan de ‘hoeken’ met elkaar in gesprek. Van mening veranderen is letterlijk van plaats veranderen.
- Elke stelling vraagt om een apart gesprek!

Tip

Een goede gespreksleider is hierbij van groot belang!

Praatmuur

Doel

Actief evalueren met de groep.

Aanpak

Een kans om terug te kijken op de bespreking of om het functioneren van de bijbelstudie als geheel te evalueren. Het stimuleert ideeën en is leuk om uit te voeren.

- Ophangen van maximaal tien vellen (flap-over)papier. Het aantal is afhankelijk van hoeveel informatie je wilt evalueren.
- Elk vel bevat een open stelling of vraag. Een aantal voorbeelden zijn: 'Het beste van deze avond vond ik...', 'Het verrassende was voor mij...', 'Het minste vond ik...', 'Toen ik kwam was ik...'
- Vooraf is het van belang om na te denken wat je precies wilt weten van elkaar.
- Ieder loopt langs de vellen en vult de tekst aan (kan ook op memoblaadjes).
- Iedereen leest de opmerkingen van elkaar.

Tip

De werkvorm kan ook ingekort worden door maar drie vellen te gebruiken. Dan richten op positieve, negatieve en interessante opmerkingen.